

Verslag Strategisch Overleg Cultuurparticipatie (SOCP)

Dinsdag 19 september 2023 13.00 – 15.30 uur

AgendaCie: Thomas van der Ham (CultuurOost) en Jan Sietse Haarsma (Keunstwurk) en Marlies Tal (LKCA)

Aanwezig: Carmen Hutting (Cultuurkwadraat), Thomas van der Ham (CultuurOost), Martine van Dijk (Cultuurschakel), Patricia Peters (HKL), Margriet van Klinken (K&C), Marieke Vegt (K&C), Jan Sietse Haarsma (Keunstwurk), Soesja Pijlman (Kunstgebouw), Josephine Voets (Kunstloc), Inez van de Kimmenade (Kultuurloket), Jessica van der Sluis (PleinC), Jelle Verschuur (Rijnbrink), Casper Broekaart (ZIMIHC), Jan van den Eijnden, Ingrid Smit, Marlies Tal (LKCA), Nina Pigaht (FCP), Gábor Kozijn (OCW), Josje de Regt (RvC)

1. Welkom & opening

Verslag vorige bijeenkomst – ter informatie ontvangen. Terugblik op bijeenkomst Flevoland, verslag kunnen lezen.

Toelichting op aanwezig Josje de Regt, vanuit RvC. Paar nieuwe gezichten.

Talentontwikkeling behandelen we vandaag niet, dit heeft meer voorbereiding nodig.

2. Rijksbeleid en landelijke ontwikkelingen

Actualiteiten vanuit OCW, FCP, LKCA Rv12

Impact provinciale coalities

Inmiddels zijn in alle provincies de coalities rond. Hoe ziet dat er nu uit in het land? Wat staat er in de akkoorden over cultuur? Coalitieakkoorden beschrijven alleen de accenten van de provincies t.a.v. cultuureducatie en cultuurparticipatie. Die accenten zie je in het schema, maar niet het beleid dat gecontinueerd wordt.

	Dr	Fl	Fr	Ge	Gr	Li	NB	NH	Ov	Ut	Ze	ZH
Coalities	BBB, VVD, PvdA en CDA	BBB, VVD, PVV, CU en SGP	BBB, CDA, FNP en CU	BBB, VVD, CDA, CU en SGP	BBB, PvdA, CU en Groninger Belang	BBB, VVD, CDA, PvdA en SP	VVD, PvdA, SP, GL, D66 en Lokaal Brabant	BBB, VVD, GL en PvdA	BBB, VVD, GL en PvdA en SGP	VVD, D66, CDA en PvdA	CDA, SGP en PvdA	BBB, VVD, CDA, PvdA, GL en VVD
Amateurkunst						x			x			
Culturele infrastructuur			x		x	x		x	x			
Cultuur voor iedereen toegankelijk	x	x			x		x					x
Cultuureducatie						x		x	x		x	x
Eerlijke beloning					x							
Kwetsbare jongeren												x
Landelijke subsidies naar de regio	x					x	x					
Cultuurbeleid										x		
Ondersteuningsinstellingen				x								
Samenwerking cultuurinstellingen										x	x	
Stedelijke cultuurregio								x		x		
Tot 12 jaar gratis naar musea						x						

Cultuur in coalitieakkoorden provincies

Wordt er impact gevoeld van de akkoorden?

Het beleid in Zuid-Holland is niet vooruitstrevend is, wel heel blij met de nieuwe gedeputeerde Meindert Stolk van CDA. Hij ziet mogelijkheden voor samenwerking met andere domeinen, liggen kansen en mogelijkheden.

In Overijssel is BBB de grootste partij en heeft aandacht voor immaterieel erfgoed, deelname van de regio, inspraak van de inwoner. De nieuwe gedeputeerde is meer op inhoud, en constructief. Dit stemt Rijnbrink voorzichtig positief.

Provincie trecht houdt dezelfde gedeputeerde als hiervoor en dat is hoopvol. Er is vermoedelijk meer ruimte in budgetten voor CE en CP. ZIMIHC is daarom aan het voorsorteren om toe te bouwen naar een ondersteunende rol voor hele provincie.

In de provincie Groningen heeft de nieuwe gedeputeerde zowel Cultuur als Leefbaarheid in haar pakket. Volgens ambtenaren een interessante combinatie. De gelden voor aardbevingsschuld leiden nu nog heel erg af van gesprek over cultuur.

In de provincie Noord-Brabant is de coalitie net bekend met een nieuwe gedeputeerde: Jos van der Horst. Nog veel onduidelijk. Eerder al beleidskader 2030 geschreven, en daar moet alles in passen. Liggen veel aanknopingspunten voor cultuurparticipatie.

Vraag van Cultuurloket: Provincie Groningen worstelt met subsidiebeleid in relatie met Fair Pay. Onduidelijk wat nu te doen? Stapsgewijs uurloon verhogen, daarin subsidietoekenning ook verhogen? Belangrijk dat de consequentie onder ogen moet worden gezien, dat je minder kunt doen, als budget hetzelfde blijft.

Impact Tweede Kamerverkiezingen?

Op de site van Kunsten '92 staan de cultuurparagrafen uit de verkiezingsprogramma's bij elkaar: <https://www.kunsten92.nl/cultuurparagrafen-in-de-conceptverkiezingsprogrammas/>. Hierin zie je dat cultuur in woord en ambitie goed naar voren komt. Spannend wat daarvan overblijft in de coalitie.

LKCA maakt geen kieswijzer. LKCA ondersteunt vooral de provinciale en grootstedelijke organisatie en andere partijen die mensen ondersteunen. De 'gewone burger' is niet de doelgroep van LKCA niet. Kunsten '92 en andere leden in de werkgroep nemen dit wellicht op zich.

Werkplaats beleid voor provinciale instellingen

Beleidsvraagstukken staan op de agenda in de werkgroep beleid die weer op 10/10 bij elkaar komt. Nog niet alle provinciale partners schuiven bij dit overleg aan – meld je aan bij [Fayyad Jahangier](#). Onderwerpen o.a. cultuurcoaches, Tweede Kamerverkiezingen 2023 en kennissynthese cultuurbeoefening.

Kennissynthese cultuurbeoefening

LKCA is n.a.v. vraag van OCW bezig met een kennissynthese over cultuurbeoefening. Doel is om tot een kennisbasis te komen, als mogelijke onderlegger voor nieuwe beleidsontwikkelingen. Want wat is de waarde van het samenbrengen van de 5 beleidsterreinen (educatie, participatie, erfgoed, amateurkunst en talentontwikkeling)? Vanuit LKCA komt er een verzoek naar gemeente en provincies via VNG en IPO, naar bestaande onderzoeken die misschien nog niet

op het blikveld zitten, en dan wel kunnen worden meegenomen in het synthese onderzoek. Verzoek om deze vraag ook direct aan de steuninstellingen te stellen.

3. Revitalisering Amateurkunst

Pilotregeling

Op 5 september 2023 zijn koepels en provinciale instellingen bij elkaar geweest om plannen af te stemmen en samenwerkingen te smeden. Het verslag zat ter informatie bij de stukken.

LKCA heeft een overzichtje gemaakt van de plannen voor pilots. Dit betreft de eerste ideeën en is niet volledig. Aspecten die opvallen: er zijn maar enkele pilots die inzetten op professionals (vooral koepels) en daarnaast zetten sommigen in op meerdere ambities tegelijkertijd. Dat laatste zou de verdieping in de weg kunnen zitten.

Overzicht plannen voor pilots NAA

		FFGN	Circuspunt	Stidoc	LOST en LNA	Koornetwerk	Danslink	KNMO	NOVA/Fotobond		Kunstlink	Kunstloc	HKL	ZIMHC	Cultuurkwadraat	Rijnbrink	PlainC	K&C	CultuurOost	Keunstwurk	Kunstgebouw	Kultuurloket	
	Disciplineondersteuning door koepels	X	X	X	X	X	X	X	X														
Inhoudelijke versterking amateurkunst en cultuureducatie	1. Divers en inclusief		X	X	X	X	X		X			X	X	X	X							X	X
	2. Zichtbaar en waardevol		X	X			X	X					X	X	X	X							
	3. Amateurkunstgroepen vitaal en toekomstbestendig			X	X	X	X	X	X					X	X		X					X	
	4. Maatschappelijke opgave							X			X	X			X	X	X						
	5. Artistiek begeleiders /artistiek kader en kunstdocenten.				X																		

Ontwikkeltraject NAA

Piet Roorda en Marlies (LKCA) schetsen hoe het ontwikkeltraject/de kennisdeling eruit ziet. Er zullen straks plannen ingediend worden. Die gaan we analyseren. Vervolgens leggen we verbindingen door pilots met eenzelfde onderwerp in contact te brengen zodat er samen meer geleerd kan worden. Door middel van monitoring en evaluatie willen we uit het proces dat de pilots doorlopen leerpunten en kennis halen. Aanpakken en kennis maken we overdraagbaar zodat ook praktijken in de toekomst daar gebruik van kunnen maken. Hoe we dit precies gaan doen moeten we nog uitwerken. Daarnaast stellen we rond de zomer een rapport op van wat er geleerd en ontwikkeld wordt naar aanleiding van projecten die gehonoreerd zijn om een advies uit te brengen aan OCW voor de inrichting van een Nationaal Akkoord Amateurkunst.

LKCA stelt drie mensen aan (communicatie & redactie, kwartiermaker & verbinder, onderzoeker) om dit ontwikkeltraject te begeleiden.

LKCA begeleidt pilots in het ophalen van kennis, pilots zullen hier zelf ook tijd voor moeten reserveren. Hiervoor komt een richtlijn in de regeling van FCP.

Bewuste keuze van OCW: ontwikkeltraject is een verplichting voor partijen die een subsidie krijgen in deze regeling.

Precieze aanpak van het ontwikkeltraject werken we momenteel uit en zal beschikbaar zijn voordat pilots aan de slag gaan op <https://www.lkca.nl/artikel/nieuwe-pilotregeling-voor-nationaal-akkoord-amateurkunst/>.

- **Wat willen/verwachten we als ondersteuners te leren met de pilots?**

- Hoe kunnen we nog beter samenwerken met de verschillende overheden om gezamenlijk de ondersteuning van cultuurparticipatie te organiseren. (Kunstloc) Wat is er nodig voor een samenwerkend ondersteuningsnetwerk (PleinC)
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de amateurkunstgroepen en verenigingen niet alleen zichtbaar zijn voor (potentiële) deelnemers cultuur, maar ook zichtbaar zijn in de (maatschappelijke) opgaven van een gemeente zodat er ook op gemeentelijk beleidsniveau breed wordt ingezet op het culturele veld. (Rijnbrink)
- Wat is een effectieve manier om formele en informele amateurkunst in Fryslân te versterken. Hoe brengen we het ecosysteem in stelling? (Keunstwurk) Samenwerken met en ondersteunen van informele initiatieven en (jonge) makerscollectieven (ZIMIHC) Hoe komen we weer in contact met het veld en vooral de informele groepen en hoe kunnen we de formele en informele groepen goed ondersteunen. En waar kunnen we samenwerken en verbinden. (K&C)
- Hoe wij als organisatie invulling kunnen geven aan onze meest krachtige rol ten behoeve van de ondersteuning van cultuurparticipatie als schakel tussen de vele partijen (overheden, maatschappelijke organisaties, makers, beoefenaars, etc.) waar we mee samenwerken. (CultuurOost)
- Welke ondersteuning hebben kunstprofessionals die werken in amateurkunst nodig? Wat moet het amateurkunstveld leren? (LKCA)
- Wat hebben kunstprofessionals en het amateurkunstveld nodig tav de codes? (FCP)
- Hoe breng je amateurkunst en onderwijs bij elkaar? (PleinC)
- Hoe kunnen we amateurkunst het beste ondersteunen om toekomstbestendig worden/blijven? (PleinC)
- Blauwdruk ontwikkelen voor het initiëren en uitvoeren van FieldLAB's en toepassen van ontwerpende aanpak. (ZIMIHC)
- Digitale toepassingen in kennisdeling. (ZIMIHC). Hoe kan een online community het beste naar ieders wens worden vormgegeven? (Kultuurloket)
- Integrale samenwerking met Fondsen, overheden, lokale organisaties en initiatieven (ZIMIHC)
- Multidisciplinair en integraal ondersteuningsaanbod.(ZIMIHC)
- Wat is er nodig voor en hoe dragen we bij aan duurzame bedrijfsvoering van amateurkunstverenigingen - blauwdruk/methodisch (herhaalbaar). (Kunstgebouw)

- **Wat zou het amateurveld moeten leren?**

Speelplekken, ruimte om te repeteren/ samen te komen en ondersteuning op verduurzaming bedrijfsvoering. Vernieuwing en innovatie (ZIMIHC)

Wie zijn wij, wie is onze doelgroep en hoe kunnen we samen blijven doen wat we zo graag doen (Kunstloc)

leren dat zij van waarde zijn voor de maatschappij. (Kultuurloket) dat is ook een van de

kernambities. overtuigd raken van eigen maatschappelijke meerwaarde en die kunnen uitdragen (ZIMIHC). Wat de maatschappelijke relevantie is en hoe de doelgroep te benaderen (Cultuurkwadraat)

Samenwerken, vraagformulering, toegankelijkheid vergroten, aansluiting vinden op de structuur, speelplekken, innovatie d&i, ondernemerschap, zelfbewustzijn (CultuurOost)

De ene groep zoekt naar artistieke professionalisering, anderen proberen het jaar af te maken zonder rode cijfers. De groepen hebben baat bij een kort lijntje met een vergelijkbare groep om op thema samen te werken aan hun uitdaging/wens (Rijnbrink)

4. Programma Cultuurparticipatie

- Oogstbijeenkomst van LKCA en FCP begin 2024 voor beleidsprofessionals. Nieuwe datum 29 februari 2024 i.p.v. 8 november 2023. Eventuele bezwaren doorgeven aan Ingrid Smit, LKCA.

De bijeenkomst zal gericht zijn op beleidsmakers en bestuurders met oog op de nieuwe periode. Wie wil meedenken over invulling? suggesties vanuit SOCP zijn welkom via bericht aan Ingrid.

- White paper Arts in Health door RUG in ontwikkeling, zie <http://www.artsinhealth.nl/> Verwachte afronding eind 2023 -> agenderen begin 2024. LKCA is hierbij betrokken.
- Kennisdelingsbijeenkomsten donderdag 21 maart is verplaatst naar maandag 8 april. Mochten hier conflicten mee zijn hoort Ingrid dit graag.
- Voorstel: Een deel van de provinciale partners is actief op het gebied van de verbinding tussen cultuur en zorg/welzijn (CultuurOost, Kunstloc, HKL, Kunstlink, ...), voorstel om in deze kleinere groep met elkaar in gesprek te gaan over de verbinding tussen opleidingen artistiek en zorg/welzijn.
Graag sluiten aan: Jelle (Rijnbrink), Inez (Kultuurloket), Josephine (afhankelijk van andere landelijke initiatieven), Carmen (Cultuurkwadraat), Margriet (K&C), Thomas geeft aan dat collega Rose kan aansluiten namens CultuurOost.

Projectenmonitor

De projectenmonitor van het programma Cultuurparticipatie / regeling Samen Cultuurmaken wordt momenteel geanalyseerd. De rapportage wordt dit najaar verwacht.

Als huiswerk heeft iedereen [de projectenmonitor](#) geraadpleegd om te zien welke projecten al beschreven zijn uit je eigen provincie en wat je daaruit kunt halen. Wat daarvan kunnen we een plek geven op de Kennisdelingsdag in 2024?

In Zuid-Holland valt op dat de meeste projecten in Rotterdam en Den Haag zitten. Dit maakt het lastig zoeken en doorgeven voor een kleinere gemeente met niet de infrastructuur van een grote stad. Goed om je te realiseren dat de plaatsen de standplaats van de aanvrager betreft en niet altijd gelijk is aan het werkgebied.

Kunstgebouw is bezig met kennisdossier geld waarin diverse regelingen en fondsen uitgelegd worden zodat het meer behapbaar en eenvoudiger is om aan informatie te komen voor kleinere gemeenten. Het zou mooi zijn als we de voorlichtingen kunnen beleggen bij cultuurcoaches. Zijn in Zuid-Holland in gesprek met fondsen: moeten zichtbaarder zijn in kleine gemeenten, vraag of het instapniveau anders moet zijn.

Cultuurkwadraat vond maar 1 project specifiek voor Zeeland, rest is landelijk. Te weinig aanvragen uit Zeeland. Vouchertraject opgezet voor een 1:1 gesprek met een fondsenwerver, helpt met inzicht en know how krijgen in oriëntatie en regelingen. Er moet duidelijk wel wat gebeuren. Advies: kom in contact met de accounthouder bij FCP om bereik in Zeeland te vergroten.

In Overijssel zijn 8 aanvragen gehonoreerd. Feit blijft dat een landelijke fonds niet zichtbaar zijn in de provincie. Regio's vinden het een te grote stap, aanvraag te spannend etc. Behoeftte om te laten zien hoe eenvoudig het kan zijn om aanvragen te doen.

Vraag van FCP: Waar ligt de drempel om aan te vragen? In informatievoorziening?

Ingewikkelde aanvraagprocedure? Contact fonds?

Verskillende drempels worden genoemd: spreken niet dezelfde taal, beperkte projectmatige kennis, onvoldoende kennis van subsidieaanvragen doen, onvoldoende weten wat er mogelijk is (weten dat het fonds bestaat, welke regelingen er zijn, dat zij mogen aanvragen en hoe), gebrek aan tijd & hoofdruimte voor het uitwerken van een plan, "spanning voor het onbekende" (er zal eerder contact worden opgenomen met de gemeente ambtenaar, of er daar nog geld is, dan dat er een landelijk fonds wordt aangeschreven), lastig proces om tot een aanvraag te komen, het aanvragen is ingewikkeld (om succesvol te zijn moet je iemand inhuren om een goede aanvraag te schrijven), etc.

Casper: graag een digitale sessie met leden SOCP plannen om drempels te achterhalen in aanvraag. Nina, Soesja, Inez, Margriet, Martine, Thomas, Jelle helpen graag mee. Aanmelden kan ook door te mailen naar c.broekaart@zimihc.nl

5. Arbeidspositie Kunstprofessionals

Marieke Vegt (K&C en voorzitter van de Raad van 12): Als voorzitter van de rv12 zit zij aan de ketentafel. Daar zitten maar liefst 30 profs vanuit het werkveld aan tafel. Iedere 1,5 maand hebben we overleg. Voornemen is om de arbeidsmarktpositie te verbeteren.

Ondersteuning vanuit Martijn Arnoldus, die zorgt voor onderzoeksrapport. Rv12 wil heel graag snel met de fair practice code aan de gang. Heel veel niet declarabele uren hebben we in onze sector. Daar zitten we mee, hebben nog geen oplossing voor. Zien wel de urgentie dat dit op tafel komt. En hoe kunnen we daar vervolgens ook mee helpen goed opdrachtgeverschap te organiseren, als dat wij zelf ook naar onze achterban deze tool gaan uitdragen en gaan meedenken in stappenplan hoe daar te komen.

Jan van den Eijnden vertelt dat LKCA het heel belangrijk vindt en kijkt hierbij naar het hele ecosysteem. We zijn nu bezig met beroepsprofiel voor professionals met Sardes. Belangrijk dat er voldoende makers/professionals zijn. Platform ACCT (Lydia Jongmans) deelt de uitkomsten van de enquête ter plekke.

Lydia Jongmans vertelt dat zij de Fair Practice code willen verpraktiseren. Onderdeel fair pay moet concreet gemaakt worden. Wat betekent fair pay voor jouw sector? Ga aan de slag met het maken van zzp-richtlijn tarieven. Algemene rekenkamer: het kan niet zo blijven zoals het was, motivatie moet komen vanuit verschillende deelsectoren. Waar er geen Cao's zijn is gekozen voor ketentafels.

Er is gevraagd aan platform ACCT om aan de slag te gaan met richtlijnen voor ZZP tarieven. Of een soortgelijk iets als CAO, standaard regeling secundaire arbeidsvoorwaarden. Aantal deelsectoren zijn als prioriteiten gekozen, waaronder cultuureducatie en amateurkunst. Hierbij is gekeken naar waar werken ze nu? Dit hebben we vervolgens met Social Finance Matters besproken, gevraagd referentiekader te maken: wat krijgen mensen met zelfde werkzaamheden betaald in andere sectoren. Vervolgens enquête uitgestuurd (ruim 1000 reacties). Vragen o.a. wat krijg je nu betaald en wat zou je betaald willen krijgen?

Samen met ketentafel alle soorten werkzaamheden benoemd. Daarna achterhaald hoe betaald werd en wat de wens hierin zou zijn. Meer discussie bij dirigenten, geven aan meer projectleider taken te hebben. Vervolg: ander tarief. Op verzoek van de ketentafel zijn de bedachte tarieven opgehoogd, zodat niet vergoede uren zijn meegenomen. Veel discussie over ZZP opslag, als ZZP'er betaal je veel zelf: hiermee is ook rekening gehouden. Per 1 oktober gaat de 'grote consultatie' in. Er wordt gevraagd om voor 1 oktober meer informatie aan te leveren (komt dan jullie kant op). Uitdaging: wat kunnen de financiers doen? (koppeling subsidies), al met al 7 miljoen nodig voor hun deel van de sector.

Welke tarieven kunnen we als redelijk hanteren? Tarieflijst waarmee je weet wat redelijk is komen eraan waar onderbouwing onder zit. In ideale wereld zou dat half november moeten zijn.

In hoeverre wordt rekening gehouden met bekwaamheid of diploma?

Er zijn nu drie niveaus: startend, medior, senior. Opleiding is geen doorslaggevend criterium. Uitzondering is klassieke muziek. Diploma is door deze ketentafel niet meegenomen, veel autodidacten die kwalitatief hoogwaardig werk leveren (is veel discussie over geweest).

Welke momenten organiseren ondersteunende instellingen waar dit onderwerp geagendeerd kan worden?

CultuurOost organiseert twee bijeenkomsten voor makers, ook een oploop begin april waar hele netwerk bijeenkomt.

Kunstloc organiseert 11 december conferentie in Brabant

ZIMIHC houdt een bijeenkomst in Utrecht op 1 december

Hoe zit het met de leegloop? Vertrekken mensen uit de sector vanwege de lage tarieven?

Grotere organisaties (dansscholen, muziekcentra etc.) zijn heel zichtbaar, creëren een markt waar je als ZZP'er niet tegenop kan (lage tarieven). Die gaan andere functies bekleden.

Ook de Corona crisis heeft een hoop kunstprofessionals en technici de markt uit gewerkt, die komen niet terug nu ze elders meer kunnen verdienen.

6. Talentontwikkeling

Uitwisseling over visies op rol leden SOCP bij talentontwikkeling voorbereiden voor volgend overleg. Voorbereiden met Soesja (Kunstgebouw), Jelle (Rijnbrink) en Josephine (Kunstloc). (Mochten afwezig nog willen aanhaken, laat het weten)

7. Actualiteiten in het veld/bij de aanwezigen

Huiswerk: Wil je een aankondiging van een provinciale bijeenkomst delen of andere informatie, doe dit dan voorafgaand aan het overleg via mail zodat er eventueel vragen over gesteld kunnen worden.

- Kunstloc: 11 dec grote conferentie in Boxtel
- Rijnbrink: 20 september symposium, omdat Rijnbrink 75 jaar bestaat.

8. Rondvraag

- Timing van regeling: kortdag of onhandige periode – dat komt het aanvragen niet ten goede. Kan hier iets aan gedaan worden/ rekening mee worden gehouden? LKCA kaart dit aan bij FCP.

- Voorstel Planning SOCP bijeenkomsten in 2024:

Datum	Tijd	Waar	Onderwerpen
Dinsdag 6 februari 2024	14.00-16.30 uur	Online	Talentontwikkeling Kennissynthese cultuurbeoefening White paper RUG
Dinsdag 28 mei	13.00 - 16.30 uur	Live – waar?	
Dinsdag 5 november	14.00-16.30 uur	Online	

Eventuele bezwaren graag zo snel mogelijk doorgeven.